

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

Αριθ. 28

1 Μαρτίου 1978

Γραφεία : 'Οδός 'Ακαδημίας 64 - Τ. 143
Τηλ. 32.48.202 — 65.11.669

ΤΟ ΛΥΚΟΦΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ. ΔΗΜ. ΣΑΡΡΟΣ

—Χειροκροτείτε τώρα, αλλά με τὰ ἴδια αὐτὰ χέρια σας θὰ κτυπάτε τὸ κεφάλι σας ἀργότερα!

Ἔλεγε προφητικὰ ὁ διορατικώτατος Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' στὸ στενὸ περιβάλλον του, ὅταν οἱ Ἕλληνες τῆς Πόλης καὶ τῆς Ἀνατολῆς παραληροῦσαν ἀπὸ ἀγαλλίαση μὲ τὴν ἀνακήρυξη τοῦ τουρκοῦ Συντάγματος (Χουριέτ 1908) καὶ ἀλλόφρονες στὸς δρόμους ἐζητωκραύγαζαν:

—Γιασασὶν Χουριέτ (Ζήτω τὸ Σύνταγμα).

Γιασασὶν Πατισαχ (Ζήτω ὁ Αὐτοκράτωρ).

Εἶναι ἡ ἐποχὴ πού ὁ Ἕλληνισμὸς εἶχε φτάσει στὸ ἀπόγειο τῆς οἰκονομικῆς καὶ πνευματικῆς του ἀκμῆς.

Ἔχουμε ἀποθησαυρισμένο αὐτὸ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Ἕλληνισμοῦ σ' ὅλο τὸ μισοφέργα-

ρο τῆς τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας (EMPIRE OTTOMAN), πού κλείνει τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς Μεσογείου, ἀπὸ τὸ Δυρράχιο (Σκούταρι) Β' Βαλκανικῆ — Μικρὰ Ἀσία — Συρία — Παλαιστίνη — ὡς τὴν Τριπολίτιδα τῆς Ἀφρικῆς.

Ὅλη ἡ οἰκονομικὴ καὶ πνευματικὴ δραστηριότητα τῶν Ἑλλαδικῶν μεταναστῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ Ἰσσοράτη ἀλλοφύλων καὶ ἀλλοδόξων ραγιάδων Ἑλλήνων εἶναι ἀποτυπωμένη στὸ ANNUAIRE ORIENTAL τοῦ 1909, ἓνα πολύτιμο βιβλίον 2.700 σελίδων, ἓνα ἀληθινὸ ἀπόκτημα πάσης πηγῆς, γιὰ ὅποιονδήποτε μελέτη, σχετικὰ μὲ τὸν Ἕλληνισμὸ τῆς ἀπέραντης Ἀνατολῆς, πού δὲν ὑπάρχει πιά, δοσμένη σὲ μιὰ κρίσιμη καμπὴ τοῦ χρόνου πού ἀπὸ τότε ἀρχίζει ἡ κατάρρευσὴ του γιὰ νὰ φτάσει στὴν τελεία σημερινὴ ἐξάλειψη. Ἀπὸ κεῖ καὶ οἱ ἱστορικοὶ καὶ οἱ οἰκονομολόγοι καὶ οἱ κοινωνιολόγοι καὶ οἱ ἐθνολόγοι καὶ οἱ διπλωμάται μας μπορεῖ νὰ ἀντλήσουν πληθυ-

ΠΡΟΕΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία» ὁργανώνει τὴν Τετάρτην, 15ην Μαρτίου 1978, ὥραν 7.30 μ.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας (Ἐλευ. Βενιζέλου 22 - Ὁμήρου) τὴν πέμπτην κατὰ σειράν πνευματικὴν ἐκδήλωσιν τῆς περιόδου 1977 - 78.

Κατ' αὐτήν, μετ' εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου, θὰ ὀμιλήσῃ: Ὁ κ. Θεόδωρος Ξύδης, λογοτέχνης μὲ θέμα: Πνευματικὴ προσφορὰ τοῦ Δημητρίου Σάρρου.

Παρακαλοῦμεν ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ τιμήσετε τὴν Ἡπειρωτικὴν Ἐσπερίδα μὲ τὴν παρουσία σας

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ

Ὁ Πρόεδρος
ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
ΣΤΑΘΗΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

ομακά στοιχεία χρήσιμα για τον διάλογο με την Τουρκία, όχι μόνον αριθμητικά, αλλά με ζωντανή αναπαράσταση της πραγματικότητας, με ονόματα αρχιτεκτόνων, ιατρών, επαγγελματιών, καταστηματαρχών με οδούς και αριθμούς, με σχολεία και εύαγη Ίδρύματα, που αποτελούν οδός της Ομογένειας. Δεν υπάρχει Έλληνας, που ήταν εγκατεστημένος στις περιοχές αυτές το 1909 έξω από το σημαντικό αυτό βιβλίο.

Οφείλει πολλά ή πρό της αναγεννήσεως, αλλά και ή αναγεννημένη Ελλάδα, στην ανώτερη πνευματική ποιότητα του Μεταναστού Έλληνισμού, που εξέπεμπε το φως της απολυτρώσεως κι αργότερα την πνευματική του ακτινοβολία. Και προπάντος ή Πόλη με τή διεθνή της φυσιογνωμία.

Σ' αυτή την καίρια εποχή βρίσκεται έ-

δω, κατά τους βιογράφους του, ο Δημήτριος Σάρρος Καθηγητής στη Μεγάλη του Γένους Σχολή, σ' αυτήν που μόλις είχε συντελεστή ή ανέγερσή της από τον Ίωακείμ τον Γ', αυτόν που αντίταξε το στιβαρό στήθος του απέναντι της νεοτουρκικής αθρόαιας και επιβουλής. Και θα διδάξει έδω μέχρι το 1922, που όλα σιωπάςονται σε έρείπια. Και θα αφήσει και συγγραφικό κα' διδακτικό έργο ο επιφανής Ήπειρώτης, πρωταγωνιστής και άξονας της σφριγγλής έθνικής και φιλολογικής κινήσεως του Φιλολογικού Συλλόγου της Πόλης.

Με την ανάλυση του έργου του και τα βιογραφικά του θα ασχοληθή ο λογοτέχνης κ. Θεόδ. Ξύδης στην προγραμματισμένη ομιλία της 15ης Μαρτίου.

α.χ.μ.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ ΕΙΔΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΡΓΥΡΟΤΕΧΝΗΜΑ- ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ο κ. Παν. Γυόκας, Φλωρινιώτης, δικηγόρος και τ. βουλευτής στην πατρίδα του, όπως γράφει στον Οικονομικό Ταχυδρόμο της 12-1-1978, σελ. 29, από μια επίσκεψή του στα Γιάννινα έντυπωσιάστηκε από την τεχνική ειδίκευση της κατασκευής κομψότατων αργυροτεχνημάτων, που διοχετεύονται στις αγορές όλων των πόλεων της Ελλάδας.

Η πηγή της παραγωγής, τα ταπεινά εργαστήρια των εύφύεστατων και φιλοπονωτάτων αργυροτεχνιτών τον κατέπληξαν και τον έκαναν να σχηματίσει πλήρη εικόνα για τον πλοΐτο, τον όποιο μπορούν να φέρουν στη χώρα μας οι σπουδαίοι αυτοί τεχνίτες και παραγωγοί. Και όμως ή αξιοποίηση του έργου αυτών των αργυροτεχνιτών ελάχιστη ανταπόκριση βρίσκει στους αρμόδιους παράγοντες.

Από ανατρέχει έπειτα στο παρελθόν για το ξεκίνημα των Μακεδόνων και Ήπειρωτών σχετικά με την απασχόληση και επίδοσή τους στα διάφορα βιοτεχνικά επαγγέλματα, αναφέρει τους Γιαννιώτες και τους Καλαυρρυτινούς που επιδόθηκαν

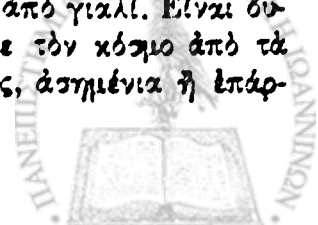
και διακρίθηκαν στη χρυσοχοία και την αργυροτεχνική.

Στη συνέχεια γράφει για την πληγή της μεταναστεύσεως και αναφέρει πως με τις φροντίδες των πολιτικών της Δυτικής Μακεδονίας και με τα ευεργετικά μέτρα που πάρθηκαν από την Πολιτεία για την ανάπτυξη της παραδοσιακής γουνοποιίας σώθηκαν και αναπτύχθηκαν αξιόχρηστα ή Καστοριά, ή Σιάτιστα, ή Κλεισούρα, νομίζουμε και το Άργος Ορεστικό. Ήδη λέγει ο κ. Γυόκας, οι πόλεις Καστορίας και Σιάτιστας έχουν πλήρη απασχόληση του εργατικού δυναμικού τους, εργάζεται ολόκληρος ο πληθυσμός του νομού Καστορίας στη γούνα και υπάρχει έλλειψη όχι εργασίας, αλλά έργων — που με το μεριάτικο το συνηθισμένο λέμε έμεις φθάνει τις χιλίες δρχ.

Και φθάνουμε στην ουσία του θέματος.

Κάτι ανάλογο φρονεί ο φίλος Μακεδόνος ότι πρέπει να γίνει και στην Ήπειρο, που έπρεπε να γίνει από πολύν καιρό.

Ας αφήσουμε όμως τον ίδιο να αναπτύξει τις σκέψεις του. «Τα εργαστήρια που επισκέφτηκα στα Γιάννινα είναι σε θέση να κατασκευάσουν από ασήμι όλα σχεδόν τα είδη, τα όποια φτιάχνει το εργοστάσιο Μουράνο της Ιταλίας από γιαλί. Είναι δυνατό να κατακλύσουμε τον κόσμο από τα είδη οικιακής χρήσεως, άσημεία ή έπαφ-

γυρα, σὲ τιμὲς ἀσυναγώνιστα χαμηλὲς σὲ τρόπο πού νὰ ἐργάζωνται. δεκαπλάσιοι καὶ πενηνταπλάσιοι εἰδικοί τεχνίτες καὶ γὰ μὴν ἐπαρκούν γιὰ τὴν ἐγκαίριη ἐκτέλεση τῶν ξένων παραγγελιῶν. Οἱ πλούσιες γῶρες τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς ἐγγύς Ἀνατολῆς εἶναι δυνατό νὰ ἀπορροφούν κάθε χρόνο τέτοιας κατασκευῆς καὶ ποικιλίας ἐμπορεύματα ἀξίας πολλῶν ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων δραχμῶν, οἱ ὁποῖες θὰ μεταφέρουν τὴν εὐημερία τῆς Εὐρώπης στὴ φτωγὴ Ἑπειρο καὶ πολὺτιμο συνάλλαγμα στὴν Ελλάδα.

«Τὰ στοιχειώδη εὐεργετήματα, τὰ ὁποῖα προτείνω κατωτέρω νὰ χρηρηθῶν με νόμο ἀποκλειστικά καὶ μόνο στοὺς παραγωγὸς τῶν ἀργυροτεχνιμάτων ἢ καὶ εἰδῶν χρυσοχόας, τοὺς ἐγκαταστημένους στὴν Ἑπειρο, μποροῦν νὰ θεμελιωθῶν στὶς ἀρχὲς τῆς περιφερειακῆς ἀναπτύξεως γιὰ λόγους πληθυσμιακῆς καὶ γιὰ λόγους ἐθνικῆς Ἀμυνας τῶν βορείων συνόρων μας. Δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικὴ ἢ φορολογικὴ δασμολογικὴ, κοινωνικοασφαλιστικὴ ἢ πιστοδοτικὴ εὐνόησι ὠρισμένων παραγωγικῶν ἐπαγγελματικῶν ἐπιδόσεων. Διαισθῆς π.χ. εἰδικῶς εἰς τὴς ἀργυροτεχνικὲς ἐπιχειρήσεις Ἰωαννίνων, Καλαρρυτιῶν, Συράκου, καὶ ἄλλων με ἐπιδότημένο ἐπιτόκιο, μείωσι τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἀσφαλίστρου, μείωσι τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν ἢ τοῦ φόρου εἰδῶν πολυτελείας».

Ἀφοῦ ἀναφέρεται καὶ σὲ ἄλλες θέσεις γιὰ νὰ τεκμηριώσῃ στὴν ἐλοκλήρωσὴ του ἀπὸ κάθε πλευρὰ τὸ θέμα του τελειώνει:

«Ὁ «Ὀικονομικὸς Ταχυδρόμος» μπορεῖ νὰ χρησιμοποίησῃ τὴν πρότασίν μου αὐτὴ ὡς σύνθημα καὶ νὰ τὴν ἐπβάλλῃ στοὺς ἀμέριστους ἀρμόδιους καὶ ὑπεύθυνους.

Θὰ σωθῇ ἀπὸ τὴ μόνιμη δυσπραγία μιὰ ἐλληνικὴ περιοχὴ ἀξία γιὰ καλύτερη τύχη, ἢ ὁποῖα ἐξῆντα πέντε χρόνια ἐλεύθερου εἴου δὲ γνώρισε τὴ στοργὴ τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Μόνο ἔτσι θὰ συγκρατήσῃ καὶ θὰ ἐπαυξήσῃ τὸν πληθυσμὸ τῆς ἢ εὐανδρῆ Ἑπειρος.

Αὐτὰ ὁ φίλος Μακεδόνας κ. Παν. Γυϊκάς λέει στοὺς Ἑπειρωτες.

Ἀξίζει: γὰ τὸ θάλομε σὰν ἓνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα αἰτήματα μας τὴν ἀποδοχὴ ἀπὸ τὴν πολιτεία τοῦ εἰδικοῦ καθεστῶτος προστασίας καὶ ἐνισχύσεως τῶν παραγωγῶν ἀργυροτεχνιμάτων στὰ Γιάννινα;

Οἱ βουλευτὲς μας, οἱ ἐπαγγελματίες μας, οἱ λαμπροὶ ἀσημοτεχνίτες μας πού συνεχίζουν τὴν παράδοσιν σ' αὐτὴ τὴ μορφὴ τῆς λαϊκῆς τέχνης πῶς βλέπουν ἔσα πραγματοποιήσιμα προτείνει ὁ φίλος Μακεδόνας;

Σ.Λ.

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΜΕ ΤΟΠΙΚΗ ΑΠΟΧΡΩΣΗ

Μαθαίνουμε καὶ ἀληθινὰ ζηλεύουμε τὴ σύστασιν καὶ λειτουργία τραπεζῶν στὰ διάφορα διαμερίσματα τῆς χώρας με τὴς ἐπωνυμίες «Τράπεζα Μακεδονίας καὶ Θράκης», «Τράπεζα Κρήτης», «Τράπεζα Θεσσαλίας».

Ὁ κυρίως σκοπὸς τοὺς εἶναι νὰ μαζέψουν σιγά - σιγά τὴς καταθέσεις τῶν συμπατριωτῶν τοὺς με στόχο τὴ χρησιμοποίησιν κεφαλαίων γιὰ τὴν περαιτέρω πολυμορφὴ ἀνάπτυξιν τῶν ἀναφερομένων περιοχῶν.

Ὁ ὑφυπουργὸς Οἰκονομικῶν κ. Γ. Μποκοῦδὸς καὶ πρῶτος βουλευτὴς Θ) νίκης γράφει στὸ περιοδικὸ «Μακεδονικὰ Θέματα» γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἀνάμεσα στὰ ἄλλα:

«Ἐχει διαπιστωθῇ στὴν πράξιν ὅτι ἡ ἀνάπτυξιν μιᾶς περιφέρειας ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξὴ ὠρισμένων φορέων ἀναπτύξεως, πού νὰ ἐδρεύουν στὴν περιφέρεια, ἐπομένως νὰ γνωρίζουν τὰ προβλήματα τῆς, νὰ τὰ ἐπιλύουν τοπικῶς καὶ νὰ συμβάλλουν στὴν ἀνάπτυξιν τῆς περιοχῆς. Οἰκονομικὴ ἀνάπτυξιν ἀπὸ τὸ κέντρο δὲν ἐπιτυγχάνεται. Ἐχει διαπιστωθῇ ἀκόμη ὅτι βασικὸς φορέας ἀναπτύξεως εἶναι ἡ τράπεζα, πού γιὰ νὰ μπορῇ νὰ συμβάλῃ ἀποφασιστικὰ στὴν ἀνάπτυξιν πρέπει νὰ ἐδρεύῃ στὴν ὑπὸ ἀνάπτυξιν περιοχὴ. Καὶ τοῦτο, γιὰτὶ ἡ σύνδεσίν τῆς με τὴν ὑπὸ ἀνάπτυξιν περιοχὴ προδιαγράφει τοὺς στόχους τῆς καὶ παρέχει στὰ στελέχη τῆς τὴ δυνατότητα γνώσεως τῶν ἐπιχειρηματιῶν

και των προβλημάτων, καθώς και ταχέως αντιμετωπίσεώς τους».

Εμείς, οι Ήπειρώτες, τί κάνουμε; Συζητούμε, πολιτικολογούμε, αδρανούμε, άπρακτούμε. Οι μαζικές έκδηλώσεις για θέματα μεταφυσικά είναι ή άδυναμία μας.

Και ή Ε.Τ.Ε.Μ.Π.Η., στην όποία μερικοί είχαμε στηρίξει: πολλές έλπίδες, δέν άπέδωτε αυτό πού περιμέναμε.

Ποιός έφταιξε; Σε τί θα μās ώφελοσσε κι' αν αρχίζαμε την άτέρμονη συζήτηση και κριτική για νά βρούμε την άκρη;

Τι ποιητέο τώρα; Ποτέ δέν είναι άργά.

Κι' εκείνοι πού στά Γιάννινα έχουν έπιβληθί σαν αξιόλογοι οικονομικοί παράγοντες, δημιουργούν κλίμα έμπιστοσύνης, πρέπει νά συντονίσουν τίς προσπάθειες και τίς έέργειές τους για νά φτιάσουν την Τρά-

πεζα της Ήπειρου. Από αυτούς έχουμε ακούσει ότι: τίς διάφορες τράπεζες μόνο των Ίωαννίνων είναι 3 δισεκατομμύρια δρχ. καταθέσεις Ήπειρωτών.

Τά μεγάλα κεφάλια του τόπου μας άς παραδειγματισθούν από τους γείτονές μας τους Μακεδόνες.

Άν στά σπλάγγνα της Μακεδονίας βρίσκονται πολύτιμοι θησαυροί για αξιοποίηση, στο δικό μας τόπο δέν είναι λιγώτεροι.

Μέ τη λίγη προσπάθεια του Ι.Γ.Μ.Ε. βρέθηκαν οι φωσφορίτες και τó άλάτι.

Άπό ποιόν περιμένουμε την αξιοποίηση; Εμείς πρώτοι δέν είναι σωστό νά ενδιαφερθούμε άμεσα και γρήγορα;

Σ. Α.

Υ.Γ. Η Τράπεζα Θεσσαλίας ίδρύεται από τά Έμποροβιομηχανικά Έπιμελητήρια της περιοχής κατά τó παράδειγμα της Τράπεζας Μακεδονίας — Θράκης.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΔΑ

Η «Ήπειρωτική Έταιρεία» όργάνωσε την 1η Φεβρουαρίου 1978 στην αίθουσα του παλαιού άθηναικού ξενοδοχείου «Άκροπόλ» μία ζεστή Ήπειρωτική Βραδυά για τους Ήπειρώτες της Άθήνας.

Μέ την πολυετή πείρα, πού διαθέτει ή Έταιρεία εξασφάλισε την πλήρη έπιτυχία της πνευματικής της έκδηλώσεως.

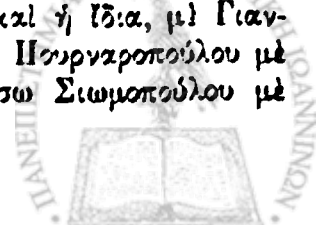
Έκείνο, πού είχαμε έντύπωση ήταν ή άπόλυτη τάξη. Η εύρυχωρία και άνεση μέ ένα άκρατήριο από 300 άτομα στην αίθουσα του παλιού, ιστορικού, άρχοντικού ξενοδοχείου. Δέν κυριάρχησε ό θόρυβος, πού είναι αναπόφευκτος σε πολυπληθείς συγκεντρώσεις.

Ο Πρόεδρος της Έταιρείας κ. Άλεξ Χ. Μαυμιόπουλος κάνοντας έναρξη του προγράμματος ύπενθύμισε τó του Σπυρ. Λάμπρου, πού είπε ότι: «εις τάς Έλληνικές συνελεύσεις οι ήμιλοθοντες είναι περισσότεροι των ακούοντων». Και καθησύχασε τó άκρατήριο διαβεβαιώνοντας ότι στην άποψινή συνάθροιση δέν υπάρχουν καν ήμιλοθοντες, αλλά μόνον ακούοντες. Αναφέρ-

θηκε δι' όλίγων στο έργο των νεωτέρων Ήπειρωτών Ποιητών Σπ. Μουσελίμη, Τάκη Τσιάκου, Γ. Κοτζιούλα, Γ. Δάκα, Γ. Σιωμόπουλου, Άλκη, Μάνθου, Φάνη Ματσοπούλου, Χρυσ. Ζιτσαλάς, Ίωσή Έλιγιά, Λ. Μάλαμα, Βασ. Κραφίτη, Μαρ. Άρκαδίου, Κ. Νικολαΐδη, Μιχ. Πιεράνθη, Γ. Σαραλή, Άγαθ. Νοτίδου.

Έκάλεσε έν συνέχεια τó «καλλίφωνο άηθόνη της Ήπειρου», όπως είπε, πού έγρήκε από τά κατάμαυρα ράσα της Ριζαρείου, τον Σάββα Σιάτρα πού άνεδαχμένος στο πιό ψηλό κλαρί τραγουδάει: στην έποχή μας την Ήπειρό μας.

Ο Σάββας Σιάτρας, από την Καρίτσα, τραγούδησε δυό τραγούδια για τó άκρατήριο και συνδέψε και τίς ντυμένες κοπέλλες στην ήπειρωτική χορό τους. Άπήγγειλαν έν συνέχεια ντυμένες μέ ήπειρωτικές φορεσιές ποιήματα των άναφερομένων ποιητών ή Λέλα Γκογκώνη, διευθύντρια του «Ήπειρωτικού Μέλλοντος» ντυμένη Γιαννιώτικη στολή, ή Δίς Πέπη Μαρνέλλη, ποιήτρια νέα και ή Ίδια, μέ Γιαννιώτικη, ή Δίς Δανάη Πουρναροπούλου μέ Ζαγορίσια, ή Δίς Βάσω Σιωμοπούλου μέ

ΜΝΗΜΗ ΕΝΔΟΞΩΝ ΕΠΕΤΕΙΩΝ

Ἐπανάσταση τοῦ Λυκούρσι· 12 Φεβρουαρίου 1878

Ἡ πρόσφατη ἱστορία τῶν Ἑπειρωτικῶν Ἀγώνων μνημονεύει τρεῖς ἐπετεῖους. Ἐπετεῖους ἐνδόξους καὶ στήν ἀτυχία τους καὶ στή στέψη τῶν ἐλπίδων τοῦ Ἑπειρωτικοῦ Λαοῦ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση του ἀπὸ τὸν ζυγὸ τοῦ Ὀθωμανικοῦ δυνάστου. Καὶ οἱ τρεῖς κατὰ σύμπτωση πέφτουν τὸ Φεβρουάριο μῆνα.

Ἡ Ἐταιρεία «Ἐθνικὴ Ἀμυνα καὶ Ἀδελφότης» ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ νομομαθοῦς Π. Καλλιγᾶ ἐνσαρκιώνοντας τοὺς ἐθνικοὺς πόθους γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν ἐνέπνευσε καὶ ὑποστήριξε τὸ ἐπιχειρήμα τῆς ἀποβάσεως μικροῦ ἐκστρατευτικοῦ σώματος ἀπὸ τὴν Κέρκυρα στὴν ἀντίπερα ἡπειρωτικὴ ἀκτὴ. Οἱ συνεννοήσεις μὲ τοὺς προκρίτους τῆς Ἡπείρου εἶχαν ἀρχίσει ἀπὸ τὸ 1876 καὶ κριθῆκε σκόπιμο νὰ ἐκδηλωθῇ ἡ κίνησις τὸ 1878 ἐποχῇ τοῦ ρωσοτουρκικοῦ πολέ-

μου.

Τὴν πρωτοβουλία θὰ ἀνελάμβανε Τουρκαλβανὸς ἀπὸ τὸ Ἐσωτερικὸ κατὰ τὴ πρότυπο τοῦ Γκιολέκα (1847). Σῶμα ἐθελοντῶν θὰ ἔδινε τὸ σύνθημα τῆς ἐξεγέρσεως, ἐνῶ τὸ Παράρτημα τῆς «Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Ἀδελφότητος» ποὺ ἔδρευε στὴν Κέρκυρα ἐτοίμασε ἀποβατικὸ σῶμα ἀπὸ 460 ἄνδρες, ποὺ κατὰ τὴν ἀντίληψή του θὰ ἀποτελοῦσε τὸ ἔναυσμα τοῦ πυρός.

Ἡ μικρὴ ἀποβατικὴ δύναμις τελοῦσε κάτω ἀπὸ τὶς διαταγὰς τοῦ Κ. Τριτάκη, Κρητὸς, τοῦ Μίνου Λάππα ἀπὸ τὴ Δρόδια-νη Β. Ἡπείρου, τοῦ Κερκυραίου στρατιωτικοῦ Λαζαρέτου, τῶν δυὸ Ἰταλῶν Φιλελλήνων Α. Πεγάτσι καὶ Κογτούρδια, τοῦ νέου Χειμαρριώτη Γκιούζη καὶ τῶν Λακῶνων Π. Καλκαντῆ καὶ Θ. Γρηγοράκη μὲ 20 ἄλλους Λάκωνες, ποὺ εἶχαν μαζί τους ἀπὸ τὸ Γύθειο. Γνώστης τῶν μερῶν τῆς

στολῆ Κουρέντων.

Εὐγενῶς προσεφέρθη καὶ ἡ Κυρία Εὐλίνα Παπαδοπούλου ἀπὸ τὸν μακρινὸ Πόντο, ποὺ ἀπήγγειλε τὸ «Πάρε με ἀγέρα, πάρε με» τοῦ Σπ. Μουσελίμη καὶ κατενθουσίασε τὸ ἀκροατήριον μὲ τὸν «Ἀγωγιάτη» καὶ μὲ τραγούδια τοῦ Ἀττίχ.

Διακοσμητικὸ στοιχεῖο ἀνάμεσα στίς κοπέλλες ποὺ ἀναφέρθηκαν ἦταν ἐπίσης οἱ Δίδες Λίλα Τέρπου, καὶ Γεωργ. Λιοδάκη, μὲ Γιαννιώτικη, ἡ Ὀλγα Μπότσαρη μὲ Πωγωνισιακὴ.

Τὴν παρουσίαση ἐπιμελήθηκαν οἱ Μεγάλες Κυράδες τῆς Ἑπειρωτικῆς Παροικίας τῶν Ἀθηναίων, γνωστὲς γιὰ τὴ δράση τους Θάλεια Ἰακωβίδου καὶ Φρόσω Ἰωαννίδου. Τόσο κοντὰ στὸ πνευματικὸ καὶ πολιτιστικὸ ἔργο τῆς Ἡπείρου. Ἐταιρείας.

Δίκαια καταχειροκροτήθηκαν οἱ κοπέλλες μας, ποὺ χάρισαν μιὰ χαρούμενη νότα στὴν πνευματικὴ βραδυὰ πιασμένες χέρι-χέρι καὶ διασχίζοντας ὅλη τὴν αἴθουσα ἀνάμεσα στὰ τραπέζια, ὅπως ἐχόρευαν μὲ κορυφαία τὴν Λέλα Γκογκώνη. Γιὰ τοὺς ξένους — φίλους τῆς Ἡπείρου ποὺ πρώτη

φορὰ τὴν ἔβλεπαν, ἦταν μιὰ εἰκόνα ἀπεριγραπτῆς ὁμορφιάς.

Ταξιθέτες — κοσμητόρες τῆς αἰθούσης ἦταν μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Ἐταιρείας οἱ κύριοι Κων. Ἐξαρχος, συμβολαιογράφος, Στάθ. Λαμπρίδης, Ἐπ. Γυμνασιάρχης, Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐταιρείας, Πελ. Οἰκονομίδης, Ἐπ. Γυμνασιάρχης — Ταμίας τῆς Ἐταιρείας, Δημ. Παπαζήσης, φαρμακοποιὸς καὶ ἱστορικὸς ἐρευνητὴς καὶ Ἄθ. Σουρᾶς, Ἐπίτ. Πάρεδρος ΑΣΔΥ.

Παρεκλήθη καὶ εὐγενῶς προσεφέρθη μὲ καθήκοντα κοσμητόρος τῆς αἰθούσης καὶ ἡ Κυρία Μιλίτσα Κάμτσιου.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀπαγγελιῶν ὁ Πρόεδρος ἀφηγήθη πνευματώδη ἡπειρωτικὴ ἀνέκδοτα μὲ ἥρωες ὑπαρκτὰ πρόσωπα ἀπὸ τὸν ἡπειρωτικὸ χῶρο καὶ ἐσχόρπισε τὴν ἰλαρότητα στὸ ἀκροατήριον. Τὰ τραπέζια ἦταν διακοσμημένα μὲ ἄσπρα καὶ κόκκινα γαρύφαλλα καὶ ἐπάνω τους ἦταν ἰσάριθμα μὲ τοὺς ἀκροατὲς δίπτυχα, ποὺ εἶχαν στιχοπλόκια ἀπὸ τὴ συλλογὴ Δ. Σαλαμάγκα καὶ ἐξυπνες ἡπειρωτικὲς παροιμίες ἀπὸ τὸ «Παροιμιαστήριον» τοῦ Ἀραβαντινοῦ.

Ἡπειρωτικῆς ἀκτῆς τοὺς συνόδευσε ὁ βλαχοποιημένας ἀπὸ τῆ Ζαγοριά Β. Ἡπειροῦ Νάσος Πίνας. Τῆ γενικῆ ἀρχηγία εἶχε ὁ Χειμαρριώτης μοίραρχος τῆς Χωροφυλακῆς Γ. Στεφάνου Τσάλης.

Τῆ νύχτα τῆς 12 Φεβρουαρίου 1878 ἀπὸ τῆ βόρεια ἀκτῆ τῆς Κερκύρας ἀποβιβάστηκαν στὴν ἀπέναντι Ἡπειρωτικῆ παραλία, στὴ θέσῃ Μπερτενέσι κι ὁ Τριτάκης χωρὶς μεγάλη ἀντίσταση ὕψωσε στὸ μικρὸ φρούριο τοῦ Λυκούρσι τὴν ἑλληνικὴ σημαία. Ὁ Λαζαρέτος καὶ ὁ Λάππας κατελάμβαναν τὸ χωριὸ Τσοῦκα στὴ συμβολὴ τοῦ ποταμοῦ Μπίστριτσα μὲ τὸν Καλεσσιώτη. Ὁ Γ. Στεφάνου τοὺς Πύργους τῆς Γκιάστας.

Στὶς 17 Φεβρουαρίου τὰ τμήματα τῶν Τριτάκη, Λάππα, Λαζαρέτου, Καλακαντῆ καὶ Γρηγοράκη μὲ τοὺς δυὸ Φιλέλληνες Ἰταλοὺς κατελάμβαναν τὸ χωριὸ τσιφλίκι Καραλήμπεη κι ἐπίασαν πενήντα αἰχμαλώτους μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸν διοικητὴ τῆς φρουρᾶς Φέιζο Μουαμέτ Ἀμπάζη καὶ τὸν πρόκριτο Ρακίπ Τσαρτσάνη.

Οἱ ραγιάδες ἐπαιρναν ἱκανοποίηση γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους καὶ γιὰ λ) σμὸ χιλιάδων ἄλλων ραγιάδων, ποὺ ἐστέναζαν τετρακόσια χρόνια. Ἔστησαν πυραμίδα τὰ ὄπλα τους οἱ ἐπαναστάτες καὶ ἀνάγκασαν τὸ Φέιζο Μουαμέτη νὰ περάσει κάτω ἀπὸ τὰ καυδιανὰ δίκρανα.

—Διάβα σκυλί κάτω ἀπὸ τὸ σπαθί μου! τοῦ εἶπε ὁ Λιόλη Μάνθος, ἕνας ἐνθουσιώδης χωρικός ἀπὸ τὸ χωριὸ Κουλουρίτσα τοῦ Δελβίνου.

Ἀλλὰ οἱ θρίαμβοι ἦταν ἐφήμεροι. Τὸ ἀπαράσκευο τῆς δυνάμεως. Διχόνοιες καὶ ἀσυνεννοησίαι τῶν ἀρχηγῶν. Ἐλλειψὴ πυροβόλων καὶ ἐνισχύσεων. Ἀφίξη σημαντικῆς δυνάμεως τοῦ ἐχθροῦ ἔφεραν τὸ φρικῶδες δράμα καὶ ἐσφράγισαν τὸ τέλος τῆς ἀτυχῆς ἐκστρατείας. Ὁ Τουρκαλβανός, στὸν ὅποιον ἐστήριξαν ἐλπίδες ἐνθουλάκωσα 1500 λίρες καὶ δὲν κινήθηκε, ἀφοῦ μάλιστα πληροφορήθηκε τὴ συνάντη ρωσοτουρκικῆς ἀναχωχῆς.

Στὶς 23 Φεβρουαρίου ἰσχυρὴ δυνάμη ἀπὸ τὰ Γιάννινα ἀπὸ δυὸ τάγματα νιζάμηδων τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἀτακτοὶ ρεντίφηδες, διακόσιοι ἵππεις καὶ τέσσερα τηλεβόλα ἔφθαναν καὶ κατελάμβαναν τὰ χωριά

Βρυῶνι, Ἅγιον Γεώργιον καὶ τοὺς ἀληπαταδικούς πύργους τῆς Γκιάστας. Τὴν ἴδια νύχτα τὸ τουρκικὸ πολεμικὸ «Μαχμουντιέ» ἀπεβίβαζε πεντακόσιους τακτικούς.

Οἱ ἀποβατικῆς δυνάμεις διαλύθηκαν. Ἦταν δραματικὸ τὸ τέλος ἐκείνων, ποὺ εἶχαν τραπῆ πρὸς Ἐξαμίλια μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ διαπεραιωθοῦν στὴν Κέρκυρα. Πλείστοι κατακρεουργήθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἀλβανούς καὶ Τσάμηδες, ποὺ τοὺς καλοῦσαν στὴν Ἑλληνικὴ φωνάζοντας: μὰ τὸ Σταυρὸ καὶ μὰ τὴν Παναγιά!

Ἐκατὸν εἴκοσι τέσσερις πιαστήκαν αἰχμαλώτοι καὶ ὀδηγήθηκαν στὰ Γιάννινα, ρακένδυτοι καὶ πεινασιμένοι.

—Ἄν εἶναι ἀπὸ τε σὰς νὰ χαλάσει ἡ Τουρκιά, ἄς χαλάσει μιὰ ὥρα ἀρχύτερα! τοὺς εἶπε ὁ Βαλῆς τῶν Ἰωαννίνων, δταν τοὺς εἶδε παρατεταγμένους σ' αὐτὸ τὸ χάλι μπροστὰ τους.

Ἐκατὸν δέκα τρεῖς κρυμμένοι στὰ καλάμια τοῦ Βουθρωτοῦ σώθηκαν μὲ πλοιάρια, ποὺ ἔφθασαν ἀπὸ τὴν Κέρκυρα, καθὼς τὸ πυρπολούμενο Λυκούρσι εἶχε στείλει σ' αὐτὴν τὸ τραγικὸ μῆνυμα τῆς καταστροφῆς.

Τὸ ἀνδροφόνο Μπιζάνι καὶ ἡ ἄλωση τῶν Ἰωαννίνων· 21 Φεβρουαρίου 1913.

Τριάντα πέντε χρόνια ἀργότερα μετὰ τὸ Λυκούρσι ἦρθε ἡ ὥρα νὰ «χαλάσει» ἡ Τουρκιά στὰ Βαλκάνια. Καὶ ὄχι μὲ κινήματα ρομαντικά, ὅπως τοῦ 1854, τοῦ 1878 καὶ τὴν ἀπόπειρα αὐτοκτονίας τοῦ 1897, ἀλλὰ μ' ἕνα προπαρασκευασμένον στρατό, τῆς νοικοκυρεμένης Ἑλλάδας, ποὺ βγήκε ἀπὸ τὴν πατριωτικὴ Ἐπανάστασι τοῦ Γουδί, μὲ δραματιστὴ Κυβερνήτη, τὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο, μὲ ἐνότητα σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεις. Κι Ἰφτασαν οἱ ἔθνικοι πόθοι ὡς τ' αὐρανοῦ τὰ ψηλῶματα. Κι ἐστοίχισε τὸ Μπιζάνι, σ' ἀνθρώπινες θυσίας ὅσο ὅλο τὸ Μακεδονικὸ Μέτωπο.

5 Ὀκτωβρίου 1912 — 21 Φεβρουαρίου 1913. Μῆνες ἀγωνίας γιὰ ὅλο τὸν Ἑλληνισμό. Νίκες ἀλλεπάλληλες στὸ Μακεδονικὸ Μέτωπο. Καθήλωσι στὸ Ἡπειρωτικὸ. Ἡ ἀδράνεια καὶ ἡ καθήλωσι ἐ-

γός στρατεύματος είναι σύμβουλος κακός. Ἐν ἐξουδετερώθηκε ἡ ἀπειλή κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης μετὴν ἐγκαιρῆ κατάληψή της νέος κίνδυνος εἶχε διαγραφῆ στὸν βορειοδυτικὸ ὄριζοντα γιὰ τὰ Γιάννινα μετὴν ἀνακήρυξή τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἀλβανίας ἀπὸ τὸν Ἰσμαήλ Καμάλ Βλιώρα (28 Νοεμβρίου 1912). Μετὸς Τούρκους ἐγκατεστημένους στὴν Ἠπειρο καὶ τὴν Ἀλβανία, πού ἐπὶ δεκαετηρίδες ἡ τελευταία ἐφωδίαζε τὴν αὐτοκρατορία μετὰ ἀξιόμαχες δυνάμεις καὶ ἐμπειροπλόμους ἀρχηγούς ἀπὸ τὴν Ἐπανάστασι τοῦ 1821 (Ὁμέρ Βρυώνης, Ἐλμάζ Μπέης, Μουσταφᾶ Πασιάς Σκόδρας, Ἰσμαήλ Πασιάς Πλιάσας, Σούλε Κόρτσιας, Μουσταμπεης Κιαφζέξης καὶ ἄπειροι ἄλλοι) διακυβεύονταν ὅλα τὰ στρατηγικὰ κέρδη τῆς Μακεδονικῆς ἐκστρατείας. Ἦταν καιρὸς. Οἱ Βαλκανικὲς ἀνακατατάξεις δὲν συγχωροῦσαν ἀναβολή. Καὶ μιὰ νέα ἀναδιπλωσι τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἔφερε τὴν ἐλευθερία ὡς τὰ οὐρανομήκη στενὰ τῆς Κλεισούρας καὶ τοῦ Τεπελενίου. Τὰ Γιάννινα γιόρταζαν μετὰ ξέφρενο ἐνθουσιασμὸ τὴν ἀπελευθέρωσή τους.

Αὐτονομιακὸς Ἀγὼνας Β. Ἠπειροῦ 17 Φεβρουαρίου 1914. Ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται. Λιποτακτοῦν γιὰ νὰ πολεμήσουν

Ἡ ἑλληνικὴ κατοχὴ τῆς Ἠπειροῦ — ἡ προέλασι τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ πρὸς Αὐλώνα ἀνεστάλη ἀπὸ ἀπειλή τῆς Ἰταλίας — ἔθιγε ἄμεσα τὰ συμφέροντα τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Αὐστρουγγαρίας. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς ἰσορροπίας στὸν Αἴμο εἶχε ἐμβάλλει σὲ ἀνησυχία τὴν διεθνή διπλωματία. Ἡ ἦρτα τῆς Τουρκίας καὶ τὸ κενό, πού ἄφηνε ἡ ἀποχώρησι τῆς ἐδημιούργησε προβλήματα καὶ ἀναζωπύρωσε ἱστορικὰς φιλοδοξίας γύρω ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Ἀδριατικῆς. Ἡ στρατηγικὴ σημασία τῶν στενῶν καὶ ἡ διαδοχικὴ κατοχὴ σημαντικῶν σημείων, κατὰ τὴ διαδρομὴ τῶν αἰώνων (Ἐπίδαμνος, Ἀπολλωνία (Ρωμαῖοί) Βουθρωτὸ (Βενετία) Πάργα - Ἐπτάνησα (Ἀγγλία καὶ ναπολεόντια Γαλλία) ἔχουν σφραγίσαι τὴ μοῖρα τῆς ἀτυχῆς αὐτῆς περιοχῆς.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀνακήρυξι τῆς Ἀλβανικῆς

ἀνεξαρτησίας ἔδινε τὸ πρόσχημα γιὰ ἀνάμιξι τῶν Μ. Δυνάμεων πρὸς καθορισμὸ τῶν συνόρων τῆς πρὸς νότον.

Τὸ ζήτημα τέθηκε στὴν Πρεσβευτικὴ Διάσκεψι τοῦ Λονδίνου — 8 Αὐγούστου 1913 — πού μετὰ ἀπόφασή τῆς συμπεριλάμβανε στὴν Ἀλβανία τὸ Δέλβινο, τὴ Χειμάρρα, τὸ Ἀργυρόκαστρο, τὴν Πρεμετῆ, τὸ Λεσκοβίκι — τὴν Κορυτσά.

Διεθνῆς Ἐπιτροπὴ ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν Μ. Δυνάμεων θὰ ἐπισκεπτόταν τὴν ἐπίδικη περιοχὴ, νὰ διακριθῶσι τὸν ἐθνολογικὸ τῆς χαρακτῆρα καὶ νὰ προτείνει γιὰ τὴν ὀριστικὴ τύχη τῆς.

Τὸ ἔργο τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς ἦταν κωμικοστραγικόν. Ἀρχισε τὶς ἐργασίες στίς 16 Ὀκτωβρίου τοῦ 1913. Ἐμεινε στὸν τόπο 58 ἡμέρες. Ἐξέτασε 14 ἄτομα. Συνεδρίασε 12 φορές. Τὰ μέλη τῆς ὁμολογοῦσαν τὴν Ἑλληνικότητα τῶν περιοχῶν στίς ἰδιαίτερές τους συνομιλίας. Τελικὰ ὁμως ρυμολκήθησαν ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Ἰταλίας, Αὐστρίας καὶ Γερμανίας μετὰ ἐκδιασμούς καὶ ἀπειλὰς νὰ δεχθοῦν σὰν ἐθνολογικὸ κριτήριον τὴν γλῶσσα τῶν πληθυσμῶν.

Ἔτσι φτάνομε στὸ Πρωτόκολλο Φλωρεντίας, 12 Δεκεμβρίου 1913, πού ὀριστικοποίησε τὴν παραχώρησι τῶν περιοχῶν στὴν Ἀλβανία. Οἱ Πρεσβευταὶ τῶν Μ. Δυνάμεων στὴν Ἀθήνα ἐπιδίδουν διακοίνωσι στὴν Ἑλλην. Κυβέρνησι νὰ ἐκκενώσει τὴν περιοχὴ ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα καὶ νὰ συμμορφωθῆ μετὰ τὸ Πρωτόκολλο.

Ὅμως τὸ ἔργο τῶν Πιλάτων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐμέλλε νὰ γκρεμισε ὁ ἴδιος ὁ λαὸς μετὰ τὰ χέρια του.

Στίς 17 Φεβρουαρίου 1914 ἐξερράγη Ἐπανάστασι καὶ ἀνακηρύσσεται ἡ Αὐτονομία τῆς Βορείας Ἠπειροῦ (EPIRE DU NORD) διπλωματικὸς ὄρος, πού γιὰ πρώτη φορά μπαίνει στὸ ἑλληνικὸ καὶ διεθνὲς λεξιλόγιον.

Προσωρινὴ Κυβέρνησι τῆς Αὐτονομίου Ἠπειροῦ σχηματίζεται μετὰ Πρόεδρον τὸν Γεώργιον Χρηστάκη Ζωγράφον (ἀλβανόφωνον) καὶ ὑπουργούς τοὺς Μητροπολίτες Δρυϊνουπόλεως Βασίλειον (ἀλβανόφωνον) Βελλᾶς καὶ Κονίτσης Σπυρίδωνα, Κορυτσᾶς Γερμανόν, Ἀλέξ. Καραπάνον, Δημ. Δούλην (ἀλβανόφωνον) ὑπουργὸν Στρατιωτικῶν, Παρμενίδην Οἰκονομι-

κών. Ἡ συμμετοχή τῶν κυριωτέρων ἀλβανοφώνων ὑπουργῶν δείχνει πόση ἀξία εἶχε τὸ γλωσσικὸ κριτήριον, σὰν μέθοδος ἐξακριβώσεως τοῦ ἐθνολογικοῦ χαρακτήρα τοῦ Τόπου.

Διακηρύσσονται ὑψηλές ἀρχές γιὰ αὐτοδιάθεση τῶν λαῶν, πρώτη φορά ἴσως στὶς ἀρχές τοῦ αἰῶνα μας, καὶ ἀρχίζει ὁ ἀγῶνας.

Ὁ LUCIANO MAGRINI τοῦ «Αἰῶνος» τοῦ Μιλάνου καὶ ὁ RENE PTAUX τοῦ Γαλλικοῦ «Χρόνου» στέκουν μὲ τὴν πύρινη ἀρθρογραφία τους κοντὰ στὰ δίκαια τοῦ σφραγισσομένου πληθυσμοῦ.

Σώματα Ἱερολοχιτῶν καταρτίζονται καὶ ἡ σημαία τῆς Ἀυτονομίας Ἡπείρου, κυανόλευκη μὲ Δικέφαλον, κυματίζει παντοῦ καὶ παρατηρεῖται τότε ἕνα συγκινητικὸ φαινόμενο. Παραίτηση Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν ἀπὸ τὶς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ συμμετοχή τους στὸν ἔνοπλον ἀγῶνα, στὸ πλάϊ τῶν ἀγωνιζομένων Ἡπειρωτῶν. Κρήτες Λάκωνες, Ἀκαρνανες κ.ἄλ. παρασύρουν ἄνδρες τῶν ταγματῶν καὶ πυροβόλα ἀκόμη καὶ ἄλλον ὄπλισμόν καὶ ἐντάσσονται στὸν Ἀγῶνα.

Ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου μέχρι τοῦ Ἀπριλίου μὲ συγκρούσεις πρὸς τοὺς Ἀλβανοὺς κατατῆναι οἱ ἐπαναστατικὲς δυνάμεις καὶ ἀναγκάζουν τὴν Διεθνή Ἐπιτροπὴ νὰ ζητήσει ἀνακωχὴ γιὰ νὰ καταλήξουν στὴν ὑπογραφή τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς Κερκύρας (25 Ἀπριλίου 1914), πού ἀναγνώριζε στοὺς νομοὺς Ἀργυροκάστρου καὶ Κορυτσᾶς ἰδιαιτέρως γλωσσικά, σχολικά, κοινοτικά, ὀργανωτικὰ προνόμια.

α.χ.μ.

ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΠΕΝΘΗ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ

«Πεφλημένος ἴσα τῇ ἐμῇ ψυχῇ» γιὰ νὰ χρησιμοποήσω δική του ἔκφραση, ἀπὸ ἀφιερωτικὸ σημείωμα του γραμμένο πρὸς ἐνα ἀπὸ τὰ βιβλία του, πού μοῦ ἔχει χαρίσει, μὰς ἀφησε χρόνους ὁ Ἀθανάσιος Παπαχαρίσης γεννημένος στὸ Μεσοδόνι τοῦ Ζαγορίου τὸ 1898.

Ἦταν ἀπὸ τῆ χορεία τῶν ἀριστέων τῆς Ἐκπαιδεύσεως στοὺς ὁποίους κάναμε ἀνα-

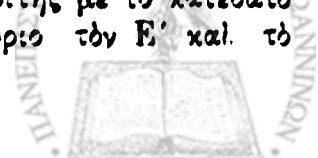
φορά στὸ περί Βελλᾶς καὶ Πωγωνιανῆς προηγούμενο σημείωμά μας. Κάτοχος εὐρυτάτης κλασικῆς παιδείας μὲ εὐχέρεια προσπελάσεως καὶ στὰ πιδύσματα κείμενα τῆς ἀρχαίας κλασικῆς φιλολογίας, ἀφοῦ ἐτερμάτισε τὴν ἐκπαιδευτικὴν του σταδιοδρομίαν ὡς τὸ βαθμὸν τοῦ Γυμνασιάρχου δὲν ἐφησυχάσε ποτέ.

Ἡ γνωριμία μας ἀπὸ τὰ μαθητικὰ θραυνὰ ποντοπόρησε στὸ χρόνο, ἔσπασε τὸ φρεβρὸ μεσότοιχο, πού ἐχώριζε τὸ μαθητὴ ἀπὸ τὸν καθηγητὴ καθὼς μὲ δέος ἀντικρίζαμε τὰ ἱερά ἐκείνα τέρατα τῆς Πωγωνιανῆς, τὸ ἐπώνυμο παρεχώρησε τῇ θέσῃ του στὸ οἰκεῖον βαπτιστικὸν καὶ ἡ γνωριμία ἔγινε φίλια ζεστή. Ὁ Καθηγητὴς, καὶ ὁ μαθητὴς, «ὄν ἡγάπα».

Ἦταν θελκτικὴ ἡ συναναστροφή μαζί του καθὼς τὴ συντρόφευε ἡ ἀρρητὴ σοφία καὶ πολυγωνισία του. Μαζὶ τέλος καὶ στὸ βῆμα τῆς «Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ». Κάποιον Ἀρχιλόγον ἐκεῖνος, κάποια λαογραφικὰ καὶ ἐθνολογικὰ ὁ μαθητὴς. Ἀξέχαστες οἱ θραυνὲς τηλεφωνικὲς συνομιλίαι, ὅταν οἱ γύρω του καὶ οἱ γύρω μου ἠτύχαζαν καὶ οἱ δύο μας ἀναλύαμε θέματα λαογνωστικά. Πλούσια ἡ μνήμη του καὶ ἡ ἐμπειρία του. Δροσερὸ τὸ χιοῦμορ του.

Ἐπηρετήσε πολλὰ χρόνια καὶ στὸ Γυμνάσιον Τσοτυλίου, πού θεωροῦνταν ἀπὸ τὰ δύσκολα γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη Γυμνάσια, λόγῳ τῆς ποικίλης προσελεύσεως τῶν μαθητῶν. Οἱ διοικητικὲς του δυνάμεις ἰκανότητες ἀπέδωσαν ἀρίστα καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἀποστολήν.

Ἦταν τέτοια ἡ γοητεία του. Γνώση καὶ γνώσεις. Στὰ μακρινὰ ἐκείνα χρόνια τὸ μάθημα τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας μὲ βάση τὰ «Ἀναγνώσματα» ἦταν ἀνυπόδητο. Καὶ ἦταν ἀνυπόδητο γιὰτὶ ἡ ὁλόκληρη σχεδὸν τῶν Φιλολόγων δὲν εἶχε ἰδέαν ἀπ' αὐτήν, καθὼς ἡ «Ἀθηναῖσι Φιλοσοφικῇ Σχολῇ» εἶχε κλείσει ἐρμητικὰ τὶς πόρτας στὸ Χατζόπουλο, τὸν Καρχαδίτσα, τὸ Χρηστοδασίλη, τὸν Ξενοπούλου. Καὶ τ' Ἀναγνώσματα μὲναν ἀναγνώσματα, μὰ καὶ ἔξω. Συγχωρημένος ἦταν ὁ Βαλαωρίτης μὲ τὸ κατεδατὸ τῆς ὁδοῦ στὸν Γρηγόριο τὸν Ε' καὶ τὸ

«Μέριαισε βράχε, γὰ διαβῶ...».

Ὁ Παπαχαρίσης ἔκανε μυσταγωγία τὸ μάθημα τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, ἀκριβῶς, ὅπως ἔκανε τὸν Ὅμηρο, γιατί ἦταν ὁ ἴδιος γεννημένος λογοτέχνης.

Ἔιχε πρωτοεμφανισθῆ στὴ «Διάπλαση τῶν Παίδων» τὸ 1918 μὲ τὸ διήγημά του «Στὸ νεκρὸ στρατιώτη». Αὐτὴ τὴ σειρά διηγημάτων θὰ τυπώσῃ ἀργότερα τὸ 1938 μὲ τὸν τίτλο «Ἱστορίες ἀπὸ τὸ χωριό».

Στὰ 1936 τοῦ ἐδημοσίευσεν στὸ περιοδικὸ «Βόρειος Ἡπειρος», πού εἶχε τὴν ἐπιμέλεια, περίληψη τῆς πραγματείας Κοσμά τοῦ Θεσπρωτοῦ «Γεωγραφία Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας» αὐτό, πού στήν τελειωτικὴ μορφή ἐξέδωκε, ἡ Ἐταιρεία Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν στὰ 1964 μὲ τὸν τίτλον «Κοσμᾶ Θεσπρωτοῦ καὶ Ἀθανασίου Ψαλίδου. Γεωγραφία Ἀλβανίας καὶ Ἡπείρου».

Ἄλλες ἐργασίες του εἶναι δημοσιευμένες στὴ «Νέα Ἔστια», στὰ «Ἡπειρωτικὰ Χρονικά», ὅπως τὸ περὶ συνθηματικῶν γλωσσῶν «Τὰ Σώπικα», «Συμβουλή εἰς τὸ Τοπωνυμικὸν τοῦ Πωγωνίου», στήν «Ἡγλωσσῶν «Τὰ Σώπικα», «Συμβουλή εἰς τὸ Τοπωνυμικὸν τοῦ Πωγωνίου, Συμβολή εἰς τὴν Παλαιογραφικὴν Ἔρευναν τῆς Ἡπείρου». Ἐργασίες του ἐπίσης εἶναι δημοσιευμένες στὸν «Πλάτων» τὸ γνωστὸ περιοδικὸ τῆς Ἐταιρείας Ἑλλήνων Φιλολόγων, κυρίως γλωσσικά, τῶν ὁποίων ὡς τὰ τελευταῖα ἔβγαξε ἀνάτυπα μὲ τὸν τίτλον «Σύμμεικτα».

Εἶναι ἐργασίες γεμάτες σοφία καὶ χιούμορ. Ἀξιόλογες ἀπὸ ἀποψη σχολίων καὶ γιὰ τὴ στρωτὴ δημοτικὴ τους γλῶσσα εἶναι οἱ μεταφράσεις του ἀπὸ τὸν Εὐρπίδη. Οἱ δύο Ἰφιγένειες, οἱ Τρωάδες, ἡ Ἡλέκτρα, ἡ Μήδεια καὶ ἡ Ἑκάθη, πού ἔχουν ἐκδοθῆ στὴ σειρά τοῦ «Παπύρου».

Εἶναι ὁ Ἀθανάσιος Παπαχαρίσης ὁ τρίτος κατὰ σειρά μετὰ τὸν Νικόλαο Βαζάκα καὶ τὸν Μιλτιάδη Κόρδα, πού φέρνω πλάι τους τὴν ἐπιτάφια λήκυθο, ἀρωματοθῆκη εὐγνωμοσύνης τοῦ μαθητοῦ πρὸς τοὺς διδασκάλους του.

α.χ.μ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ

Π ρ ὀ ς

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν

Ἀκαδημίας 64

Ἀθῆναι (143)

Ἰωάννινα 18 Ἰανουαρίου 1978

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἐταιρείας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν καὶ ἐγὼ προσωπικὰ σᾶς ἀπευθύνει κατ' ἀρχὴν τὰ θερμά του συγχαρητήρια γιὰ τὴν πρόσφατη βράβευση τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας ἀπὸ τὸ Ἀνώτατο Πνευματικὸ Ἰδρυμα τῆς χώρας μας καὶ εὐχεται περαιτέρω δημιουργικότητα γιὰ τὸ καλὸ τῆς Ἡπείρου μας.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἐπίσης γιὰ τὴν καλωσύνη πού εἶχατε νὰ δωρήσετε στὴν Ἐταιρεία μας σειρά τόμων τῆς ἐφημ. «Βῆμα». Ἀντιλαμβάνεστε πόσο πολύτιμη θὰ εἶναι ἡ προσφορά σας γιὰ τὸν ἀκριτικὸ μας χώρο.

Σχετικὰ μὲ τὴν πρόσκληση πού μοῦ ἀπευθύνετε γιὰ νὰ παραστῶ στὴ Φιλολογικὴ Ἐσπερίδα σας, λυποῦμαι πού δὲν θὰ μπορέσω νὰ παρευρεθῶ καὶ νὰ χαρῶ ἀπὸ κοντὰ τὴν ὡραία ἐκδήλωση. Παρακαλῶ διαβιβάστε σέ ὅλους τὴν ἐκδήλωση τῶν αἰσθημάτων μου.

Μὲ ἐκτίμηση

καὶ πατριωτικούς χαιρετισμούς

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ε.Η.Μ.

ΚΩΣΤΑΣ ΦΡΟΝΤΖΟΣ

Ἀθῆναι, 14 Ἰανουαρίου 1978

Π ρ ὀ ς

Τὴν Ἡπειρωτικὴν Ἐταιρείαν

Ἀκαδημίας 64

Ἐ ν τ α ὺ θ α

Ἀγαπητέ Κε Πρόεδρε,

Μὲ ξεωριστὴ μου χαρὰ πληροφορήθηκα τὴ βράβευση τῆς Ἐταιρείας σας ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν γιὰ τὴν ὑπερπεντηκονταετηθνική καὶ πνευματικὴ δράση της καὶ σπεύδω νὰ σᾶς συγχαρῶ θερμὰ γιὰ τὴν δίκαιη αὐτὴ ἀναγνώριση τῆς πολύχρονης προσφορᾶς της ἀπὸ τὸ ἀνώτατο πνευματικὸ

Ἰδρυμα τῆς χώρας.

Παρακολουθῶ ἀπὸ χρόνια μὲ ἀγάπη καὶ ἐνδιαφέρον τὸ πνευματικὸ καὶ εὐρύτατα πατριωτικὸ ἔργο, ποῦ ἐπιτελεῖ ἡ Ἑπειρωτικὴ Ἑταιρεία, μὲ τὴν ἰδιαίτερη συγκινητικὴ ὑποστήριξη τοῦ ἔργου τῆς ἀπὸ τοὺς Ἑπειρώτες καὶ χαίρουμαι βαθιὰ γιὰ τὴν μεγάλη τῆς προσφορά.

Αὐτὴ ἡ ἀδιάκοπα καὶ εὐρύτατα ἀναπτυσσόμενη δραστηριότης τῆς Ἑταιρείας σας πρὸς ὄλους τοὺς τομείς, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ συνεχισθεῖ καὶ στὴν καινούργια τῆς 50ετίας μὲ τὴν ἴδια ἐνταση καὶ ἐπιτυχία, στεφάνωμα δὲ τοῦ μόχθου τῆς θὰ εἶναι ἡ ἀναμενόμενη σίγουρη, καὶ σὲ σύντομο ἐλπίζω χρόνο, δημιουργία τῆς Πνευματικῆς Στέγης τῆς, ποῦ τόσο μεγάλη ἐθνικὴ ἀποστολὴ ἔχει νὰ ἐκπληρώσει.

Μὲ τὴν ἀγάπη μου πάντα καὶ τὴ βαθιὰ μου ἐκτίμησιν στὸ ἔργο σας.

Διατελῶ πολὺ φιλικὰ
ΤΑΣΟΣ ΖΑΠΠΑΣ

Πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας
Εὐβοϊκῶν Σπουδῶν

Ἀδελφὲ Ἑπειρώτη,
Κύριε Μαμιόπουλε,

Τὴν εὐχρόνον Ἑπειρον, ἀδελφὴν τῆς γεγενεῖρας μου Κρήτης καὶ ποτιτημένην μὲ πολὺ Κρητικὸν αἷμα διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῆς ἀπὸ τὴν σκλαβιάν, τὴν ἐγνώρισα πολὺ πρὸ 62 ἐτῶν, ὑπηρετῶν ἐπάνω εἰς τὰ ἀγία χώματά τῆς ἐπὶ 8μηνον (ἀπὸ 8-2-1916 μέχρι 4-9-1916, 30ετῆς λοχαγὸς τότε.

Ὡς γνωρίζετε, διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῆς Ἑπείρου τὸ 1912-13, εἶχε μετάσχει τοῦ πολέμου εἰς τὸ Μπιζάνι διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν Ἰωαννίνων, τὸ 1ον Ἀνεξάρτητον Σύνταγμα Κρητῶν (εἰς τὸ ὅποιον ὑπηρέτει ἀδελφός μου στρατιώτης), καὶ οἱ Ἑπειρομάχοι - Μακεδονομάχοι ἐθελονταί. Ἐξ αὐτῶν εἰς συγγενῆς τῆς σφύγους μου ὄπλαρχηγὸς Τζουλάκης ἐφρονεύθη εἰς τὸ Πύλιουρι, εἰς μάχην κατὰ Ἀλβανῶν καὶ ἐτάφη ἐκεῖ.

Ἐγὼ ἔπειτα, τὸ 1916, ὀργανώσας καὶ διοικήσας εἰς τὰ Γιάννενα Λόχον μὲ ἐκλεκτοὺς εὐζώνους Ἑπειρώτας, μετέφερα τὸν Λόχον μου ἐκείνον εἰς τὴν ἐλευθέραν τότε ἐπὶ βραχὺ διάστημα Βό-

ρειον Ἑπειρον, εἰς τὸ χωρίον Πύλιους: τῶν Ἀκροκεραυνίων, βορείως τῆς Χειμάρρας, πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κατέχοντος τότε τὴν Ἀλβανίαν Ἰταλικοῦ στρατοῦ, ἔχοντος πρόθεσιν νὰ κατέλθῃ καὶ εἰς Ἰωάννινα.

Τὴν ἐκεῖ ὑπηρεσίαν μου ἐσημείωσα τότε ἐν συντομίᾳ εἰς Σημειωματάριον τρέπης καὶ εἰς αὐτό, μαζὺ μὲ τὰ ὑπηρεσιακά, ἐσημείωνα συγχρόνως καὶ τὰ τοπικά, τὰ λαογραφικὰ τοῦ ἀνέκαθεν Ἑλληνικοῦ αὐτοῦ ἴθους.

Τώρα εἰς τὰ βαθειὰ γεράματα τῶν 93 ἐτῶν τῆς ἡλικίας μου, ἀναπολῶν τὰ περασιμένα ἀνέστυρα ἀπὸ τὸ ἀτομικὸν ἀρχεῖον μου τὰ διατηρηθέντα πρόχειρα σημειωματάρια τρέπης καὶ συνέταξα τὸ 12 σέλιδον γραπτὸν ὅπου σὰς στέλλω ἐσωκλειστως.

Κατὰ τὴν τηλεφωνικὴν ἐπικοινωνίαν μας, μεῦ εἶχατε εἶπει νὰ σὰς δώσω ὃ, τι ἔχω διὰ τὸ Πύλιουρι .

Ἐκτελῶ τὴν φιλικὴν
ἐντολὴν σας

Μὲ ἀγάπην

Ἰ. Σ. Ἀλεξάκης
ἀντιστράτηγος ἐν ἀπ.

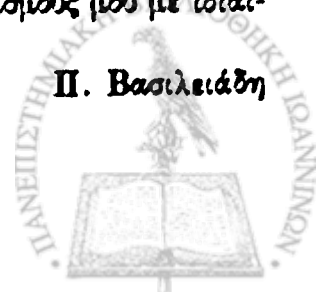
Φίλε Κε Μαμιόπουλε,

Μὲ πραγματικὴ χαρὰ πληροφορήθηκα τὴν βράβευση τῆς «Ἑπειρωτικῆς Ἑταιρείας» ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν καὶ συγχαίρω ὀλόκαρδα τὸ Δ. Σιμιδούλιό τῆς γιὰ τὴν ἐπάξια ἀναγνώριση τῶν προσπαθειῶν τοῦ στόν πνευματικὸ πολιτιστικὸ καὶ ἐθνικὸ τομέα.

Σὰν Ἑπειρώτης, αἰσθάνομαι ἰδιαίτερη ὑπερηφάνεια γιὰ τὴν ἀπονεμηθεῖσα τιμὴ καὶ εὐχαριστημένη διαρκῶς ἐπιτυχία στὴν συνέχεια τοῦ λαμπροῦ ἔργου ποῦ ἀνελάβατε, σὰς στέλλω τοὺς χαιρετισμούς μου μὲ ἰδιαίτερη ἐκτίμησιν.

Π. Βασιλειάδη

13-2-78

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ὁ Ἡπειρωτικὸς Τύπος εἶναι κοντὰ στὸ πνευματικὸ ἔργο τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας. Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς, πού τὰ «Πρωῖνὰ Νέα» τοῦ κ. Ἰ. Κοκκίνου ἀνεδημοσίευσαν σὲ τρεῖς συνέχειες τὸ «Καλοκαιρινὸ Ὀδοιπορικόν», ἀγαμνήσεις — ἐντυπώσεις τοῦ Προέδρου τῆς Ἐταιρείας ἀπὸ τὰ τρία ταξίδια τοῦ τὸ περασμένο καλοκαίρι στὴν πατρικὴ Γῆ, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦς τῶν Ἰωαννίνων.

Ὁ «Πρωῖνὸς Λόγος» Ἰωαννίνων τῶν κυρίων Ζωῆ καὶ Καλοῦ στὰ φύλλα τοῦ 5.2 καὶ 7.2 ἀναδημοσιεύει ἀπὸ τὸ Δελτίο τῆς Ἐταιρείας μὲ τὸν τίτλο «Ἀναδρομές. Οἱ παλαιότεροι δεσμοὶ τῆς Ἡπείρου μὲ τὴ Θεσσαλία. Οἱ Ἡπειρωτὲς τῆς Καρδίτσας» ἱστορικὰ καὶ ἐντυπώσεις τοῦ ἰδίου προέδρου.

Ἐξ ἄλλου ἢ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» μιὰ ζωντανὴ καὶ συγχρονισμένη ἐκκλησιαστικὴ ἐφημερίδα στὸ φύλλο τῆς τῆς 16.2.78 ἀναδημοσιεύει ὅλο τὸ κεῖμενο τῆς διακηρύξεως τῶν μελλοντικῶν σκοπῶν τῆς Ἐταιρείας ἀπ' ἀφορμὴ τὴν Πνευματικὴ τῆς Στέγῃ.

Ἀπ' ἀφορμὴ τῆς βράβευση τῆς Ἐταιρείας, πού ἔκαμε ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, σὲ τετράστηλο ἄρθρο τοῦ «Ὁ Παρατηρητὴς τῆς Ἡπείρου», 11.2.78 ἡ ἐφημερίδα τῶν Ἰωαννίνων, πού γράφεται ἀπὸ φωτισμένους ἀνθρώπους, πού ξαίρουν νὰ γράφουν καὶ «κῶθει τὸ κεφάλι τοῦς» ὅπως χαρακτηριστικὰ λέει ὁ λαὸς, ἀσχολεῖται μὲ τῆς Ἐταιρείας τὰ ἔργα. Τὸ ἄρθρο ἔρχεται ἀπὸ τὴ γόνιμη πένα τοῦ κ. Πέτρου Πασχάλη, πού καὶ ἄλλοτε μᾶς ἔδωκε τὴ χαρὰ νὰ ἀσχοληθῆ μαζί μας.

Τὸ ἀναδημοσιεύουμε στὰ κυριώτερα μέρη τοῦ, γιατί δίνει συνοπτικὰ τὸ ἔργο τῆς Ἐταιρείας καὶ τίς μελλοντικὲς τῆς ἐπιδιώξεις. Τὸ ἀναδημοσιεύουμε γιατί πέρασε ἀπὸ τὴ «Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ» τοῦ Παρατηρητῆ καὶ συνεπῶς βρέθηκε ἀμερόληπτο, ἀπροσωπρόληπτο. Τὸ ἀναδημοσιεύουμε τέλος γιατί μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὴν ἀνάγκη ἀπρεπῶν αὐτοεπαίνων. Ὁ καλὸς ὁ λόγος εἶναι πάντο-

τε καλοδεχούμενος καὶ οἱ ἄνθρωποι, πού πλακισιώνουν τὴν Ἐταιρεία ἔχουν τάξει σκοπὸν τῆς ὑπόλοιπης ζωῆς τοῦς τὴν προκοπὴ τῆς, ὅπως προκομμένοι ἦταν οἱ πρόγονοί μας Ἡπειρωτὲς. Καὶ προκοπὴ στὴν Ἡπειρωτικὴ γλῶσσα σημαίνει «ἐπιτυχία». «Νὰ ζήσουν καὶ νὰ προκόψουν, ἦταν ἡ γαμήλια εὐχὴ στοῦς νεονύμφους» «Καὶ καλὰ στεργά». Δηλ. ἡ ὑστεροφημία, ἡ κατακλείδα μᾶς ἀφεγάδιαστης καὶ ἐπιτυχημένης ζωῆς.

Ὅσο γιὰ μᾶς ὑγραίνονται τὰ μάτια μας καθὼς ἀναβλύζει ἡ εὐγνωμοσύνη, ἡ ἀπάντηση στὴν ἀναγνώριση τῆς ἀπειροελάχιστης προσφορᾶς μας στὸν ἄξιο πολὺ μεγαλύτερης Τόπο μας.

Τὸ ἄρθρο μὲ τετράστηλο τίτλο «Ἡπειρωτικὴ τιμὴ—Ἡ βράβευση τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἔχει ὡς ἐξῆς:

Ἡ βράβευση τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν, ἦταν τὸ ἔπαλθο μὲ τὸ ὁποῖο ἔπρεπε νὰ τιμηθεῖ ἡ πενηντάχρονη προσφορά τῆς, «συνισταμένη εἰς διοργάνωσιν διαλέξεων, δημοσίευσιν μελετῶν καὶ βράβευσιν συγγραφέων, πάντοτε ἐντὸς τοῦ τομέως τῆς ἐρεύνης τῆς λαογραφίας καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἡπείρου», ὅπως ἀναφέρεται στὸ ἀπόσπασμα τῆς ἀποφάσεως.

Αὐτὰ τὰ ἀποσπάσματα, εἶναι πάντοτε ὀλιγόλογα, ἀλλ' οἱ ἀθάνατοι ἔχουν ὑπ' ὄψει: τὸ σύνολο τοῦ ἔργου τοῦ βραβευμένου.

Καὶ τὸ σύνολο τοῦ ἔργου τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας, κυρίως πνευματικὸ καὶ ἐρευνητικὸ, εἶναι πολὺ μεγάλο, ὅσο καὶ ἀθύρβο.

Ἄς ἀφήσουμε τὸ παλιό. Κι ἄς τὸ δοῦμε ἀπὸ τὸ 1960 καὶ δῶθε πού ξαναζωντανεύει:

Δίνονται γύρω στὶς 60 διαλέξεις, ἀπὸ διαπρεπεῖς ὀμιλητὲς Ἡπειρωτὲς (κυρίως) καὶ μὴ Ἡπειρωτὲς, μὲ θέματα πού ζωντανεύουν μεγάλες μορφὲς τοῦ Ἡπειρωτισμοῦ, ἱστορικοὺς σταθμούς, τὴ λαογραφία καὶ τὴν παράδοση, τίς τέχνες, τοῦς καύμους καὶ

τούς θρύλους, τίς προσφορές τῆς Ἡπειρου, τῆ γνωριμία με περιοχές καὶ γενικά ἕνα πατριδογνωστικὸ ἔργο, πολὺ χρήσιμο, μέσω τοῦ ὁποῦ ἔρχονται σ' ἐπαφὴ ἔντονα οἱ νεώτεροι κι ὄλοι. Γιατί αὐτὲς οἱ ὁμιλίες εἶναι καρπὸς μελετῶν, ἐρευνῶν, ὑπεύθυνης, τέλος, ἐργασίας.

Κι ἡ Ἐταιρεία δὲν ἔκανε μόνο τίς διαλέξεις· δὲν ἔδωκε τῆ χαρὰ αὐτῆ τῆς γνωριμίας με μεγάλους Ἡπειρωτὲς κι ἱστορικοὺς σταθμούς, μόνο στὸ ἀκροατήριον. Σκέφτηκε αὐτὲς οἱ ἐργασίες — μελέτες — διαλέξεις, νὰ μὴν εἶναι μόνο χειρόγραφα — κτῆμα τοῦ διαλεξία, ἢ ἀναφορὰ (ἐξόηση) στὶς πνευματικὲς στήλες ἔφημερίδων: Ἄλλ' ὄλες τίς ἐξέδωκε κι ἔφτιασε τῆ «Βιβλιοθήκη τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν» πού ἀριθμεῖ ὡς τὰ σήμερα πάνω ἀπὸ 50 (δὲν ἔχω ὑπ' ὄψει μου τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸ) καὶ τὰ ἀνάτυπα τὰ προσφέρει ΔΩΡΕΑΝ!

Γι' αὐτὸ τὸ ἔργο τιμήθηκε ἡ Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία, τιμήθηκε ὁ πρόεδρος κ. Μαιμιόπουλος, τὸ Δ.Σ. κι ὄλοι οἱ ἑταῖροι τῆς. Καὶ τιμήθηκαν κι ὄσοι διακόνησαν τὸ ὑψηλὸ πνευματικὸ καὶ πατριωτικὸ ἔργο τῆς, ὅπως ὁ ἀείμνηστος Γ. Βαρδαρέτος. ΤΙΜΗΘΗΚΕ Ἡ ΗΠΕΙΡΟΣ.

Ἡ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με τῆ φωτισμένη καθοδήγησιν ἑνὸς σεμνοῦ, ἀκούραστου, φλογεροῦ καὶ φωτισμένου ἐργάτη τοῦ πνεύματος καὶ τῆς πανηπειρωτικῆς ἰδέας, τοῦ κ. Μαιμιόπουλου καὶ τῶν συνεργατῶν του, ἀνοίγεται σὲ καινούριους ὀρίζοντες δράσης:

Πρῶτα ξεκίνησε ν' ἀποχτήσει τὴν Πνευματικὴ Στέγη τῆς, ἀπαραίτητη γιὰ τοὺς σκοποὺς τῆς. Ἄνοιξε τὸ λογαριασμὸ εἰσφορῶν — τὸ δίσκο τῆς ἐπαιτείας, ἀλλὰ ποὺ δὲν εἶναι ἐπαιτεία, εἶναι γιὰ μεγάλο σκοπὸ, μέχρι ἱερῶ — κι' Ἡπειρωτὲς καὶ ξένοι εἰσφέρουν τὸν ὄβολό τους. Οἱ πλούσιοι με τὸ τάλαντο ἀκόμα δὲν ἐρέθησαν! Θὰ βρεθοῦν, γιατί δὲν στέρειψε αὐτὸς ὁ τόπος. Κι ἔγινε καὶ μιὰ τιμητικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ διακεκριμένους Ἡπειρωτὲς μ' ἐπικεφαλῆς τὸν Μακαριώτατο κ. Σεραφεῖμ.

Ἐνα ἐνδιαφέρον ἀπ' ὄσους μποροῦν νὰ βοηθήσουν, ὅπως ὀργανισμοί, τράπεζες — δηλαδὴ μιὰ ἐπανάληψη τοῦ ἄθλου τοῦ κ. Ε. Μαντζίκου, με τὴν Ἡπειρωτικὴ Στέγη — κι ὁ Ἡπειρωτισμὸς τῶν Ἀθηνῶν θ' ἀπο-

χτήσει τὴ δευτέρη στέγη του.

Ἡ Ἐταιρεία ξεκίνησε καὶ πρὸς τὴν ἐπαρχία — ἐπαφὴ με τίς Ἡπειρωτικὲς παροικίες. Ὅπως γίνεται, ἀγνή, ἀνόθευτα ἡπειρωτικὴ καὶ πατριωτικὴ, χωρὶς ἄλλους σκοποὺς, εἶναι μιὰ προσφορὰ, καὶ

εἶναι: καὶ τρίτη προσφορὰ τῆς: ἡ κυκλοφορία τοῦ Δελτίου Πνευματικῆς Ἐνημερώσεως, πού τεύχος ἀπὸ τεύχος γίνεται καλύτερο, γραμμμένο ἀπὸ τὸν κ. Μαιμιόπουλο, με γλαφυρότητα καὶ καλλιπέπεια, ἰδιαίτερα, με τὰ τελευταῖα του ταξιδιωτικὰ καὶ τίς ἀναμνήσεις του ἀπὸ τὴ Βελλᾶ καὶ τὴ Βοστίνα, ἀπὸ τὰ πνευματικὰ τεμῆνη τῶν ὁποῖων πέρασε μαθητῆς, δρασκελιζοντας τὰ χῶματα τῆς σκλάβας πρὸς τὴ λεύτερη Ἡπειρο.

Ἡ Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία, κι οἱ ἐργαζόμενοι καὶ κοπιᾶζοντες σ' αὐτῆ καὶ γιὰ τὴν Ἡπειρο, ἄς καταξιοθοῦν κι ἄλλων τιμῶν καὶ διακρίσεων κι ἄς φτάσουν νὰ δοῦν ὄλους τοὺς εὐγενικοὺς δραματισμοὺς τους πραγματικότητες.

Ὁ Ταξίαρχος τοῦ Φοίνικος στὸν Κώστα Φρόντζο

Μὲ Προεδρικὸ Διάταγμα ἀπονεμήθηκε στὸν Πρόεδρο τῆς Ἐταιρείας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν πού ἔδρευε στὰ Γιάννια, κ. Κώστα Φρόντζο τὸ παράσημο τοῦ Ταξίαρχου τοῦ Φοίνικος σὲ ἀναγνώριση τῶν πολλαπλῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὸ ἔθνος, τὴν πολιτιστικὴ παράδοση τοῦ τόπου, πρὸς τὰ Γράμματα καὶ τὴν Κοινωνία.

Ἡ Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία συμμερίζεται τὴν ἡθικὴ του ἰκανοποίηση. Ἡ Πολιτεία τακτοποιεῖται με τὸν ἑαυτὸ τῆς.

Ὁ Ἡλίας Σάρρας καὶ τὸ Ἴδρυμά του

Νέα γενναία προικοδότηση κάνει ὁ καλὸς Σπορέας Ἡλίας Σάρρας στὸ φερώνυμο Ἴδρυμά του. Κατέθεσε πέντε ἑκατομμύρια γιὰ τὴν προκοπὴ του.

Ἄμποτε νὰ φυτρώσουν οἱ χρυσὲς ἐλπίδες τοῦ Ἴδρυτοῦ καὶ νὰ λουλουδίση ἡ ἀξία, ἡ μυριοχαριτωμένη Θεσπρωτικὴ Γῆ, ἀπὸ τὸ ἔργο τῶν χειρῶν του.

MONUMENTUM AERE PERENIUS

Ἡ «Πνευματικὴ Στέγη» θὰ στηριχθῆ στὴν ἀγάπη τῶν ζώντων, πού δὲν ἐστέρεψε σὲ τοῦτον τὸν Τόπο. Ταυτόχρονα θὰ εἶναι ἡ «Πνευματικὴ Στέγη» Μαυσωλεῖο στὴ μνήμη τῶν προαπελθόντων Ἑπειρωτῶν.

Ἐνας ὠραῖος Ἑπειρώτης, ὁ δικηγόρος Ὀδυσσεὺς Φλώρος, ἀπέθανε σὲ προχωρημένη ἡλικία. Εἶχε τὸν ἀριθ. 14 τοῦ Μετοχικοῦ Τίτλου τῆς Πνευματικῆς Στέγης. Μὲ διαθήκη του ἐξήτησε νὰ ἐνταφιασθῆ στὸν τόπο τῆς γεννήσεώς του, τὸ Τσεπέλοδο. Καὶ ἀναπαύεται ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὴν αὐστηρή, τὴν ἀλπικὴ μορφή τῆς Γκαμήλας. Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ Ὀδυσσεὺς Φλώρου!

ΤΙΝΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ

Ἐπιθεωρητῆς καὶ ἱστορικός ἐρευνητῆς κ. Μάνθος Οἰκονόμου εἰς μνήμην τῶν Γονέων αὐτοῦ Γεωργίου καὶ Ἑλένης Σωτήρη καὶ Κωνσταντίνου, Ἀνδρομάχης Οἰκονόμου. Δρχ. 1.500	Ἐπιθεωρητῆς κ. Πύρρος Στάρας εἰς μνήμην τῶν Γονέων αὐτοῦ. Δρχ. 1.000
Ἡ φιλόλογος κ. Βασιλικὴ Χατζη-Καπερινάρη θ' ὀφείλει. Δρχ. 1.000	Ἐπιθεωρητῆς δευτέρων ὀφείλει. Δρχ. 800
Ἐπιθεωρητῆς κ. Κων. Κωτσίνης εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Ὀδυσ. Φλώρου θ' ὀφείλει. Δρχ. 1.000	Ἐπιθεωρητῆς Μ. Ἐκπαίδ. κ. Ἀπόστ. Παπαθεοδώρου εἰς μνήμην τῶν Γονέων του. Δρχ. 1.000
Ἐπίτιμος Ἐφέτης ἀπὸ Ἰωάννινα κ. Γεώργιος Παπαζώης. Δρχ. 1.000	Πρόεδρος τῆς ἑνώσεως Δροπολιτῶν κ. Ἀχιλ. Παπαδόπουλος θ' ὀφείλει. Δρχ. 1.000
Ἐπιθεωρητῆς κ. Ἰωάννης Γκούντας εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Ὀδυσ. Φλώρου. Δρχ. 1.000	Ἡ κ. Μάγδα Καλούδη εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου συζύγου της Χαράλ. Καλούδη. Δρχ. 5.000
Ἐπίτιμος Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν κ. Ἀθαν. Γκαζέτας. Δρχ. 500	Καλλιτέχνης κ. Κώστας Καλογήρου εἰς μνήμην τῶν Γονέων του Ὀρέστη καὶ Εὐθαλίας, «ἀφορμὴ ν' ἀγαλλιᾶσουν οἱ ἡπειρωτικὲς ψυχές τους». Δρχ. 2.000
Ἐπίτιμος κ. Νίκος Πολυμερίδης, γ' ὀφείλει (σύνολον δρχ. 4.500). Δρχ. 2.000	Ἡ γνωστὴ Φιλάνθρωπος κ. Νίκη Μπούντα εἰς μνήμην Γεωργίου καὶ Πηνελόπης Βαθαρέτου. Δρχ. 5.000
Ἐπίτιμος κ. Γεώργιος Καλούτσης διατελέσας Πρόξενος Ἀργυροκάστρου, Κυθήριος νέαν προσφορὰν του προαιρετικῆν. Δρχ. 500	Ἡ Χριστιανικὴ Ἀδελφότης Κυριῶν «Ἡ Μάννα τοῦ Πωγωνίου» διὰ τῆς Προέδρου κ. Θάλειας Ἰακωβίδου. Δρχ. 5.000
Ἐπίτιμος κ. Σπύρος Τσακαλώτος. Δρχ. 500	Ἡ Υπουργὸς κ. Κων. Κονοφάγος. Δρχ. 1.000
Ἡ Κυρία Ἑλένη Βιθινοῦ Δρχ. 500	Ἡ παιδίατρος ἐν Κερκύρα κ. Γεώργιος Γιατίης. Δρχ. 1.000
	Ἡ κ. Ἑλένη Μιχ. Σταμίδου. Δρχ. 1.000
	Ἄνωνυμος. Δρχ. 3.000

Ὁ κ. Χρῆστος Νιάκαρης.	Δρχ.	500
Ἡ κ. Νέλλη Λιάμπερη.	Δρχ.	2.000
Ὁ λογοτέχνης - ἱστορικὸς συγγραφεὺς καὶ δικηγόρος κ. Γιάννης Μπενέκος.	Δρχ.	1.000
Ὁ κ. Μιχαὴλ Μελάς 6' δόσιν.	Δρχ.	500
Ὁ τ. Πρόεδρος τῆς Πανεπιστημιακῆς, διαμύχανος κ. Ἐλευθέριος Μαντζίκας 6' δόσιν (ἐν συνόλῳ 25.000).	Δρχ.	15.000
Ὁ καθηγητὴς κ. Κων. Κατσίκης	Δρχ.	1.000
Ἡ Κυρία Ρίτα Σάσση εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου συζύγου τῆς Νικολάου Σάσση.	Δρχ.	5.000
Ἡ ποιήτρια κ. Μαρία Ἀρκαδίου εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Σημίτη.	Δρχ.	1.000

Τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον οἰκονομ. ἐνίσχυσιν. Δρχ. 10.000

Ὁ ἐπίτιμος Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν κ. Ἀθαν. Γκαζέτας ὑπηρετήσας πολλὰ χρόνια στὰ Γιάννινα καὶ γαμπρὸς Ἡπειρώτης! γράφει πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Ἐταιρείας:

«Σὰς στέλλω γιὰ τὴν Ἡπειρωτικὴν Στέγη τὴ μικρὴ μου συμβολὴ εἰς ἔνδειξιν ἀναγνωρίσεως τοῦ θαυμασίου σας ἔργου καὶ τῶν ἀπείρων προσπαθειῶν ὑπὲρ τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου, τὴν ἔποιαν κι ἐγὼ ἀγαπῶ καὶ θαυμάζω.

Σὰς συγχαίρω μ' ὅλη μου τὴν καρδιά καὶ σὰς εὐχομαι ὑγείαν, μακροσημέρευσιν καὶ ἐπιτυχίες.

Με πολλὴ ἐκτίμησιν
Ἀθαν. Γκαζέτας

Ἀπὸ ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀριθ. Α26.595 τῆς 7.11.77 πρὸς τὴν Ἐταιρεία πού δίνει ἀπάντησιν σὲ ἐρώτημά της σχετικὸ μὲ τὴν ἔκπτωσιν ἀπὸ τὸ φορολογητέο εἰσόδημα τῶν πρὸς αὐτὴν δωρεῶν καὶ εἰσφορῶν.

3. Ἀπὸ τὰ παραπάνω προκύπτει, ὅτι τὸ Σωματεῖο σας, κατ' εὐρεῖα ἔννοια ἐπιδιώκει σκοποὺς ἔθνωφελεῖς καὶ ἐπιμορφωτικοὺς καὶ συνεπῶς ἐμπίπτει στὶς παραπάνω διατάξεις πού ἔχουν ἀναφερθεῖ, ὥστε τὰ ποσὰ πού καταβάλλονται σ' αὐτὸ ὡς δωρεές νὰ ἐκπίπτωνται ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῶν ω-δ ρητῶν.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Ὁ Τμηματάρχης

Ε.Τ.
Ὁ Διευθυντὴς
Ἰ. Ἀθανασόπουλος

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

- Ἀντανασιώτης Α. Δημήτριος, συμβολαιογράφος. Ἀριστείδου 3, Τ. 122.
Παπακώστα Ἀντιγόνη, συμβολαιογράφος. Ἀκαδημίας 57, Τ. 143
Βασιλάκος Στέφανος, δικηγόρος. Νικηταρῶν 10, Τ. 142.
Βελλιαρούτης Κώστας, δικηγόρος. Ἀριστείδου 8, Τ. 122.
Γκούσιος Γεώργιος, δικηγόρος. Σταδίου 48, Τ. 131.

Τζαμίχας Γεώργιος, Ἴατρος. Βερανζέ-ρου 13, Τ. 141.

Πριμικήρης Δημ. Ἴατρος. Ἀριστοτέλους 39, Τ. 103.

Τσουκανέλης Ἀλέξ. Καθηγ. Ἴατρος Μουρούζη 1, Τ. 138.

Θὰ συνεχισθῇ ὁ ὄνυμαστικὸς κατάλογος τῶν Ἐπιστημόνων — Καλλιτεχνῶν — Λογίων — Ἐμπόρων — Βιομηχάνων — Βιοτεχνῶν — Ἐπαγγελματιῶν), μὲ τὸν σκοπὸ μετὰ τὴν ἀποδεκτικὴν καὶ λεξικογράφησιν νὰ συνταχθῇ Πανεπιστημιακὸς Ὁδηγός.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Συνεχίζεται ή ροή πάσης φύσεως Βιβλίων για τη Βιβλιοθήκη της Έταιρείας.

Εκφράζομε την ευγνωμοσύνη προς τους Συγγραφείς και τους Αποστολείς των.

—Χαράλ. Δ. Πέτσου: Τὸ φάντασμα τοῦ Ἄκουσβιτς καὶ ἄλλα διηγήματα. Ἀθήνα 1977.

—Δημητρίου Κ. Θεμελιῆ: «Τὸ χωριὸ μας Ἡ Καλωτά», ΜΕΡΟΣ Γ. Ἀθήναι, 1977.

—Ἄννας Στ. Δερέκα: Φθινοπωρινὸ Θάρρος. Γιάννινα, 1977.

—Γεωργίου Ἀριστ. Χρηστίδη: Ἡπειρωτικὰ Ἀνέκδοτα καὶ Ἡθογραφεῖς. Γιάννινα 1976.

—Ἑλληνικὴ Ἀνθρωπιστικὴ Ἐταιρεία: Ἀναζητήσεις 1. Ἀθήνα 1977.

—Ἑρμοῦ Θ. Μουδοπούλου: Τὸ Ρουμανοκουτσοβλαχικὸν Ζήτημα. Ἐν Ἀθήναις 1978.

—Νικολάου Παν. Παπαδοπούλου: Δικαιοπρακτικὰ ἔγγραφα Σοποτοῦ (IZ'—IH' αἰ.). Ἀθήναι 1976.

—Ἡλία Β. Βασιλά: Ὁ Νικόλαος Σπυρ. Κονεμένος. Ἀθήναι 1965.

—Βασίλη Ε. Τσιάτη: Σὰν γιατρός. Πειραιᾶς 1973.

—KATERINA STNODINOY: ON THE CONCEPT OF SCAVERTY IN ETRIPIDES. Ἰωάννινα 1977.

ΑΠΟ ΤΟΝ Κον ΣΠΥΡΟΝ Γ. ΜΟΤΣΕΛΙΜΗΝ.

—Σπύρου Μουσελίμη: Τὸ Πόποβο. Γιάννινα, 1970

—τοῦ ἰδίου: Ὁ Ἀρχαῖος Ἄδης καὶ τὸ νεκρομαντεῖο τῆς Ἐφύρας. Ἰωάννινα, 1971

—τοῦ ἰδίου: Λαμπυρίσματα (ποιήματα) Θεσσαλονίκη, 1972.

—τοῦ ἰδίου: Ἡ Βυζαντινὴ Ὁσδία καὶ τὰ ἀρχαῖα αὐτῆς τείχη. Θεσσαλονίκη, 1975.

—τοῦ ἰδίου: Ἡ Λάκκα τοῦ Μπότσαρη (Καλούδειον βραβεῖον τῆς Ἡπειρωτι-

κῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν 1975). Ἰωάννινα, 1976.

—τοῦ ἰδίου: Τοπωνύμια τῆς Λάκκας Σουλίου. (Καλούδειον βραβεῖον τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας 1975). Ἰωάννινα 1976.

—τοῦ ἰδίου: Ἱστορικοὶ περίπατοι ἀνά τὴν Θεσπρωτία. Θεσσαλονίκη 1976.

ΑΠΟ ΤΟΝ Κον ΒΑΣΙΛΗ ΚΡΑΨΙΤΗ

—Βασίλη Κραψίτη: Στοχάζομαι τὸ σύμπαν γιὰ ἓνα δρόμο. Ἀθήνα 1975.

—τοῦ ἰδίου: Πέρα ἀπὸ τὰ ὄνειρα. Μυθιστόρημα. Ἀθήνα, 1977.

—τοῦ ἰδίου: Στίξεις. Ποιήματα. Ἀθήνα, 1976.

—τοῦ ἰδίου: JE PENSE A L' UNIVERS POUR CHEMIN - POEMES 1976.

ΑΠΟ ΤΟΝ Κον ΣΩΤΗΡΙΟΝ Ι. ΔΑΚΑΡΗ, Πρύτανιν Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων.

—ΣΩΤ. ΔΑΚΑΡΗ: Ἡ Κτηνοτροφία στὴν ἀρχαία Ἡπειρο. Ἰωάννινα, 1976.

—τοῦ ἰδίου: Τὸ Κάστρο τῶν Ρωγῶν. Ἰωάννινα, 1977.

ΑΠΟ ΤΟΝ Κον ΝΙΚΟΝ ΜΟΤΑΙΑΝ.

—Νίκου Μούλια: Συλλογὴ - Ἄνεμος 74 Ποιήματα. Ἰωάννινα, 1977.

ΑΠΟ ΤΟΝ Κον ΑΝΔΡΕΑΝ Η. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΝ — ΜΑΚΡΙΝΙΩΤΗ.

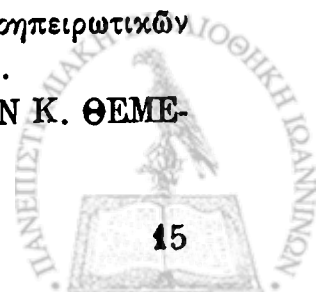
—Ἀνδρέα Μιχαλόπουλου: Μεγάλες Μορφές. Ἀθήναι, 1976.

—τοῦ ἰδίου: Ψυχικαὶ ἔρευναι. Ἀθήναι, 1977.

ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΚΩΣΤΑΝ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗΝ:

—Ἀνέκδοτα Ἱστορικὰ ἔγγραφα ἀπὸ τὸ Βορειοηπειρωτικὸ ἀγῶνα τοῦ 1914. Ἐκδόσεις Ἰδρύματος Βορειοηπειρωτικῶν Ἐρευνῶν. Ἰωάννινα, 1977.

ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ Κ. ΘΕΜΕΛΗΝ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΑ

Περιοδ. «Μακεδονικά Θέματα»

Στά γραφεία μας έφθασε τὸ περιοδικὸ μὲ τὸν ἀναφερόμενο παραπάνω τίτλο.

Πρόκειται γιὰ περιοδικὸ μὲ ἀξιῶσεις. Εἶναι θαυμάσιο σὲ ἐμφάνιση καὶ περιεχόμενο. Ἡ συντακτικὴ του ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ πρόσωπα ἀξιόλογα καὶ πολὺ γνωστά. Ἀνάμεσά τους καὶ ἡ φιλόλογος - γυμνασιάρχης κ. Δέσποινα Καρπούζα - Καρασάββα, ἡ ὁποία καὶ σὰν ἐκπαιδευτικὸς ἦταν πολὺ ἐπιτυχημένη καὶ σὰν προσωπικότητα ποὺ ἀσχολήθηκε γενικώτερα μὲ τὰ γράμματα δὲν ὑστέρησε.

Ἡ ἴδια στὴν ἐκδόση τοῦ μικροῦ βιβλίου «Κώστας Γκράτζιος, ἕνας φωτισμένος δάσκαλος» σχολιάζει στὴ στήλη τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκδόσεις - βιβλία»:

Μετὰ τὸ βιβλίον «Μίλτος Κουντουράς» ποὺ γνώρισε τόσο μεγάλη ἐπιτυχία, ἕνα ἄλλο βιβλίον - ἀφιέρωμα στὴ μνήμη ἑνὸς δασκάλου κυκλοφόρησε στὴ Θεσ)νίκη, τὸ βιβλίον «Κώστας Γκράτζιος, ἕνας φωτισμένος δάσκαλος». Εἶναι ἀφιερωμένον στὸν ἀληθινὸ γυμνασιάρχην τοῦ τρίτου γυμνασίου ἠελίων Θεσ)νίκης μὲ τὴ συμπλήρωση 10 χρόνων ἀπὸ τὸ θάνατό του.

Παλιὸι μαθητὲς καὶ μαθήτριες, συνάδελφοι καὶ συνεργάτες του σκιαγραφοῦν τὸ σεμνὸ ἄνθρωπον καὶ ἀριστὸ παιδαγωγό, ποὺ ἀπὸ τὰ πρῶτα του χρόνια σὰ δάσκαλος στὰ Ζαγόρια ὡς τὰ τελευταῖα τόσο γόνιμα χρόνια του στὴ Θεσ)νίκη ἔταξε χρέος του καὶ ἀγωνίστηκε μὲ γενναϊότητα γιὰ τὴ καλλιέργησιν ποιότητας στὴ νεοελληνικὴ παιδεία.

Τὸ ὄλικὸ συγκέντρωσε καὶ ἐπιμελήθηκε μὲ ξεχωριστὴ φροντίδα ὁ συμπατριώτης συνεργάτης καὶ στενὸς φίλος τοῦ Κώστα Γκράτζιου φιλόλογος Στάθης Λαμπρίδης, ἐνῶ τὴ διάθεσιν καὶ διαχείρισιν τοῦ βιβλίου ἀνέλαβαν οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ γ' γυμνασίου ἠελίων, κυρίες Γαλάτεια Μπαλτά, Λίτσα - Λιάπη Παπακάτσινα, Διάννα Δαμασκηνίδη Τρότου, Ἀλίκη Τζερρᾶ καὶ Ἐλένη Σημιουλίδη.

Τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὴν πώλησιν τοῦ βιβλίου θὰ διατεθῶν γιὰ τὴ δωρεὴν χρηματικὰ ἔπαθλα στοὺς πρῶτους μαθητὲς καὶ μαθήτριες τῶν σχολείων, στὰ ὁποῖα εἰδοξε κα-

τὰ τὴ διάρκειαν τῆς μακροχρόνης σταδιοδρομίας του ὁ Γκράτζιος:

Τοῦ τρίτου γυμνασίου ἠελίων Θεσ)νίκης, τοῦ γυμνασίου Πολυγύρου, τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Βελῆας Ἰωαννίνων καὶ τῶν σχολείων τῆς ἰδιαίτερης του πατρίδας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΤΣΗΜΗΤΡΟΣ ΠΡΟΜΑΧΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Μ' αὐτὸν τὸν τίτλον εὕρεται στὸ τυπογραφεῖον τὸ ὑπ' ἀριθ. 48 βιβλίον τῆς σειράς τῶν Ἐκδόσεων τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας. Πυρήνας τῆς πραγματείας εἶναι ἡ ὁμιλία, ποὺ ἔδωκε ἀπὸ τὸ δῆμα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ὁ Καθηγητὴς τῆς Ὀδοτοιατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἀλέξ. Τσουκανέλης στὴ σειρά τῶν ὁμιλιῶν τῆς.

Ὁ συγγραφεὺς στάθηκε κοντὰ στὸ Μέγαρον τῆς θρυλικῆς VIII Μεραρχίας κατὰ τίς κρίσιμες ἐκείνες καὶ ἀγωνιώδεις ὥρες τῆς ἰταλικῆς ἐπιθέσεως, ποὺ ἡ περισοχὴ τοῦ Καλπακίου ἐκράτησε τὸν ὄγκον τῶν δυνάμεων τοῦ ἐπιδρομέως καὶ ἔκρινε τὸν ὄλον ἀγῶνα. Ἡ ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων μὲ τὴν ἀμεσότητα τῶν προσωπικῶν σχέσεων καὶ μὲ ὅσα ἀπὸ τότε ἦρθαν στὸ φῶς παρουσιάζει ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ἀναγνώστη. Διαλύει πλάνες καὶ μύθους, ποὺ ἔχουν ἐξυφανθῆ γύρω ἀπὸ τὸ «Ἔπος τοῦ '40» καὶ τοποθετεῖ τὰ γεγονότα στὶς πραγματικὰς τους διαστάσεις.

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Μηνιαία ἐκδόσις τῆς ὁμωνύμου Ἐταιρείας

Ἀθῆναι — Ἀκαδημίας 64 (Τ.143)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ

Ἀλέξ. Χ. Μαρμόπουλος

Τερψιθέας 64

Ἁγία Παρασκευὴ — Ἀττικῆς
Τηλ. 6511.669 — 3248 202

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Φώτιος Π. Εὐσταθίου

Βαλτετσίου 6 — Ἀθῆναι
Τηλ 3634 716

Τυκῶνεται σὲ 3.000 ἀντίτυπα καὶ ἀποστέλλεται στοὺς ἀκροατὰς μὲ προαιρετικὴ συνδρομὴ.